

Program i zasady odbywania praktyk pedagogicznych Specjalność: Wczesne nauczanie języka angielskiego

Wydział Pedagogiczny Uniwersytetu Warszawskiego

Postanowienia ogólne

Wydział Pedagogiczny UW, zwany dalej „Wydziałem”, organizuje w ramach programu kształcenia praktyki stanowiące integralną część studiów, działając na podstawie art. 166 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. Nr 164, poz. 1365), Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 12.07.2007 r. w sprawie standardów kształcenia dla poszczególnych kierunków, Standardów kształcenia nauczycieli na studiach wyższych zawodowych z 24.05.2011, Zasad studiowania na Wydziale Pedagogicznym UW oraz Regulaminu studiów na Uniwersytecie Warszawskim.

Studenci/tki stacjonarnych studiów pierwszego stopnia zobowiązani są do odbycia w trakcie studiów praktyki pedagogicznej na lekcjach języka angielskiego w klasach 1-3 wynikającej ze standardów kształcenia nauczycieli, w wymiarze 120 godz., przewidzianej w programie kształcenia danej specjalności.

Organizacja praktyk

Praktyki studenckie od 2012/13 roku organizowane są według nowego modelu, wypracowanego w projekcie POKL „*Dobra praktyka kluczem do profesjonalizmu w edukacji*”. Zaakcentowano w nim potrzebę podniesienia jakości kształcenia studentów/tek i dobrego przygotowania ich do wykonywania zawodu nauczyciela oraz potrzebę ściślejszej niż dotychczas współpracy pomiędzy uczelnią a szkołami, w których studenci/tki odbywają praktyki.

Nadzór nad organizacją i przebiegiem praktyk sprawuje pracownik Wydziału, który koordynuje również działania związane z rekrutacją na dany rodzaj praktyki. Jest on również odpowiedzialny za współpracę z nauczycielami/kami - opiekunami studentów/tek, dokonuje ewaluacji podsumowującej i oceny zaliczającej praktykę.

Ewidencję studentów/tek, którzy odbyli praktyki, z uwzględnieniem niezbędnych danych, prowadzi wyznaczony pracownik dziekanatu ds. obsługi praktyk, wykorzystując do tego celu aplikację informatyczną.

Studenta/tkę odbywającego/cą praktykę w terminie przewidzianym planem studiów ubezpiecza Uniwersytet.

Realizatorzy projektu :

Model obejmuje dwa rodzaje praktyk: asystencką i nauczycielską (dyplomową).

Szczegóły dotyczące ich organizacji zamieszczane będą w dokumentach dodatkowo opracowanych na potrzeby danego rodzaju praktyki w danym roku akademickim.

Cele praktyk

Celem obu praktyk pedagogicznych w nowym modelu jest:

- poszerzenie wiedzy zdobytej na studiach i rozwijanie umiejętności jej wykorzystania w praktyce;
- poznanie organizacji szkoły, zapoznanie się z dokumentacją określającą zasady i regulamin jej funkcjonowania;
- nabycie kompetencji w zakresie planowania, organizowania i ewaluacji procesu nauczania języka angielskiego w klasach młodszych;
- zdobycie praktycznej wiedzy i umiejętności stosowania metody projektów na lekcjach języka angielskiego i dostrzegania ich walorów wychowawczych i edukacyjnych;
- nabycie umiejętności refleksyjnego analizowania i dokumentowania pracy własnej oraz dzieci w różnorodnych sytuacjach edukacyjnych;
- doskonalenie umiejętności obserwowania, diagnozowania i rozwiązywania problemów wychowawczych;
- nabycie umiejętności opracowywania programów wspierających, uwzględniających indywidualne potrzeby rozwojowe i językowe uczniów;
- poznanie różnych form i sposobów włączania rodziców do współpracy z nauczycielem i szkołą;
- nabycie umiejętności współdziałania z nauczycielem/lką – opiekunem/nką i pozostałymi osobami z personelu, otwartego sposobu komunikowania wzajemnych oczekiwań, refleksyjnego i krytycznego oceniania efektów własnego działania;
- kształtowanie postawy współodpowiedzialności za przebieg własnej praktyki, twórczego podejścia do wykonywanych zadań, inicjatywy i samodzielności w działaniu.

Po zakończeniu praktyk student/ka powinien uzyskać określone efekty.

Wiedza:

- student/ka zna pogłębioną terminologię z zakresu rozwoju dziecka i sposobów organizowania opieki i aktywności poznawczej uczniów w klasach 1-3;
- posiada uporządkowaną i pogłębioną wiedzę na temat metod nauczania języka obcego oraz metod pracy z dziećmi;
- posiada uporządkowaną i pogłębioną wiedzę na temat sposobów indywidualizacji nauczania ze względu na różne potrzeby i style uczenia się dzieci;
- zna i wykorzystuje dokument podstawy programowej dla języka obcego w obszarze pierwszego etapu edukacyjnego;
- ma uporządkowaną wiedzę na temat zasad i norm etycznych obowiązujących nauczyciela dzieci klas młodszych.

Realizatorzy projektu :

Umiejętności:

- student/ka posiada pogłębione umiejętności obserwowania, diagnozowania, interpretowania i przetwarzania informacji o dziecku;
- potrafi analizować i oceniać swoje działania oparte na wiedzy z zakresu metodyki nauczania języka obcego oraz metod pracy z dziećmi;
- sprawnie i elastycznie dostosowuje język angielski jako język poleceń w klasie do rosnących umiejętności uczniów;
- potrafi zaplanować zajęcia z języka angielskiego, ocenić przydatność metod, środków, materiałów i dobrych praktyk w nauczaniu języka angielskiego;
- potrafi opracować indywidualny program nauczania języka angielskiego w zależności od zróżnicowanych potrzeb i możliwości językowych uczniów;
- potrafi organizować pracę w klasie podczas lekcji języka angielskiego biorąc pod uwagę różne potrzeby rozwojowe dzieci w wieku od 5 r. ż. do końca I etapu edukacyjnego;
- potrafi dogłębnie przeanalizować własne działania pod kątem ich poprawności metodycznej oraz przydatności dla realizacji wyznaczonych celów i wskazywać obszary wymagające modyfikacji;
- posiada rozwinięte umiejętności badawcze, dobiera adekwatne metody, techniki, konstruuje narzędzia badawcze do diagnozowania osiągnięć rozwojowych i językowych dziecka;
- ma pogłębione umiejętności obserwowania, diagnozowania, racjonalnego oceniania różnych sytuacji edukacyjnych;
- potrafi pracować w zespole, wyznaczać i przyjmować wspólne cele działania, przyjąć rolę lidera w zespole;
- potrafi twórczo podchodzić do złożonych problemów, prognozować ich przebieg i rozwiązania.

Kompetencje społeczne:

- student/ka ma pogłębioną świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności;
- odznacza się wytrwałością w podejmowaniu indywidualnych i zespołowych działań na terenie szkoły;
- odznacza się odpowiedzialnością za własne działania i ich skutki;
- jest wrażliwy na problemy edukacyjne, gotowy do komunikowania się i współpracy z otoczeniem, rodzicami i innymi sprzymierzeńcami w środowisku szkoły i okolicy;
- jest przekonany o konieczności i doniosłości profesjonalnego zachowania się i przestrzegania etyki zawodowej;
- wykazuje aktywność i zaangażowanie w doskonaleniu własnych kompetencji językowych i dydaktycznych w zakresie metod nauczania języka angielskiego;
- poszukuje nowych rozwiązań i jest otwarty/a na pomysły innych nauczycieli/lek poddając je krytycznej analizie przydatności w konkretnych kontekstach nauczania języka angielskiego (np. wiek uczniów, wielkość grupy, intensywność nauki);
- w swoich działaniach uwzględnia rolę i wpływ nauczyciela na stosunek dzieci do nauki języka angielskiego;
- ma przekonanie o potrzebie podejmowania różnorodnych działań metodycznych służących budowaniu motywacji uczniów/uczennic;

Realizatorzy projektu :

- podejmuje indywidualne działania wynikające z refleksji nad umiejętnościami uczniów/uczennic oraz własnymi działaniami dydaktycznymi i dokonuje samooceny własnych kompetencji językowych i dydaktycznych;
- służy radą innym nauczycielom/lkom i w życzliwy sposób dzieli się refleksją nad obserwowanymi lekcjami prowadzonymi przez innych nauczycieli/lki.

Zadania w programie praktyk

Wyżej sformułowanym celom podporządkowane zostały następujące zadania do wykonania przez studenta/tkę:

- nawiązanie współpracy a nauczycielem/lką – opiekunem/nką i opracowanie metod współpracy poprzez wspólne wypełnienie formularza rozmowy wstępnej (*praktyka asystencka i dyplomowa*);
- obserwacja i dokumentowanie projektu realizowanego przez nauczyciela/lkę z wykorzystaniem dziennika projektu (*praktyka asystencka*);
- zaplanowanie i samodzielne zrealizowanie krótkiego projektu, udokumentowanie jego przebiegu i ewaluacja z użyciem dziennika projektu (*praktyka nauczycielska-dyplomowa*),
- obserwacja zajęć i innych form aktywności organizowanych i prowadzonych przez nauczyciela/lkę na lekcjach języka angielskiego oraz ich analizowanie, interpretowanie i dokumentowanie z wykorzystaniem arkusza obserwacji zajęcia (*praktyka asystencka i nauczycielska-dyplomowa*),
- planowanie scenariuszy i prowadzenie samodzielnych lekcji (*praktyka asystencka i praktyka nauczycielska-dyplomowa*),
- diagnozowanie i różnicowanie indywidualnych umiejętności i potrzeb językowych z wykorzystaniem karty umiejętności i potrzeb językowych ucznia/uczennicy (*praktyka nauczycielska-dyplomowa*),
- diagnozowanie problemów wychowawczych w zespole, analiza i interpretacja zdarzeń krytycznych z wykorzystaniem arkusza analizy zdarzenia krytycznego oraz zaplanowanie toku zindywidualizowanego działania edukacyjnego (*praktyka nauczycielska-dyplomowa*),
- studium indywidualnego przypadku na przykładzie wybranego dziecka z wykorzystaniem arkusza studium indywidualnego przypadku (*praktyka asystencka*),
- obserwacja i dokumentowanie dyskusji fokusowej z rodzicami prowadzonej przez nauczyciela/lkę z wykorzystaniem scenariusza obserwacji dyskusji fokusowej (*zadanie fakultatywne realizowane podczas pracowni metodycznej*),
- refleksja nad własną aktywnością w toku realizacji programu praktyk, ocena i ewaluacja z wykorzystaniem arkusza ewaluacji praktyk studenckich (*praktyka asystencka i nauczycielska-dyplomowa*).

Realizatorzy projektu :

Obowiązki studenta

- zapoznanie się z „**Programem i zasadami odbywania praktyk w przedszkolu**” na Wydziale pedagogicznym UW;
- w dniu rozpoczęcia praktyk punktualne zgodne z ustaleniami przybycie do szkoły;
- przeprowadzenie rozmowy wstępnej z nauczycielem/lką – opiekunem/nką praktyk;
- respektowanie wzajemnych ustaleń i zasad między opiekunem/nką i studentem/tką w czasie całego przebiegu praktyki;
- dostarczenie niezbędnych dokumentów ustalających zasady odbywania praktyki (porozumienie między UW a placówką w sprawie organizacji praktyk i inne druki wymienione wyżej);
- odpowiedzialne i rzetelne realizowanie zadań ujętych w harmonogramie praktyki, czuwanie nad niezakłóconym jej przebiegiem;
- informowanie opiekuna/nki i zwracanie się o pomoc w przypadku pojawienia się trudności i problemów;
- kontakt z opiekunem/nką UW w przypadku nieprzewidzianych trudności i problemów;
- dostarczenie po zakończeniu praktyki w terminie uzgodnionym z nauczycielem/lką – opiekunem/nką wymaganej dokumentacji w tym dziennika praktyk;
- przestrzeganie zasad BHP i ochrony przeciwpożarowej;
- posiadanie aktualnej książeczki sanitarno-epidemiologicznej;
- przestrzeganie zasad zachowania tajemnicy służbowej i państwowej oraz ochrony poufności danych w zakresie określonym przez organizatora praktyki.

Obowiązki nauczyciela/lki – opiekuna/nki praktyk

- zapoznanie się z „**Programem i zasadami odbywania praktyk studenckich w przedszkolu**” na Wydziale Pedagogicznym UW;
- przed rozpoczęciem praktyki omówienie ze studentem/tką zakresu niezbędnej współpracy w formie obowiązujących obie strony reguł, zasad i ich egzekwowania (patrz punkt – **rozmowa wstępna**);
- opracowanie harmonogramu praktyk i zapewnienie warunków do jego realizacji;
- zapoznanie studenta/teki z placówką i jej personelem;
- monitorowanie pracy studenta/teki, bieżące reagowanie na pojawiające się problemy i nieprawidłowości;
- udzielanie wsparcia merytorycznego i emocjonalnego w sytuacjach niepowodzeń;
- odwoływanie się do zasad oceny kształtującej w procesie omawiania efektów pracy studenta/teki;
- wprowadzenie studenta/teki w specyfikę grupy, z którą będzie pracował;
- umożliwienie dostępu do niezbędnej dokumentacji, potrzebnego sprzętu i pomocy dydaktycznych do zajęć;

Realizatorzy projektu :

- zachęcanie i motywowanie studenta/teki do krytycznej i refleksyjnej analizy efektów własnej pracy, udzielanie informacji zwrotnych;
- pomoc w konstruowaniu arkusza indywidualnych potrzeb dziecka i/lub opracowania studium indywidualnego przypadku poprzez wskazanie dziecka jako adresata tego opracowania;
- przygotowanie raportu końcowego opisującego osiągnięcia studenta/teki i stanowiącego podstawę do końcowej ewaluacji dokonywanej przez opiekuna/nkę na Wydziale;
- wypełnienie arkusza autoewaluacji na temat własnego udziału w opiece nad studentem/tką;
- kontakt i współpraca z opiekunem/nką na UW w sytuacjach, gdy jest ona potrzebna w odczuciu nauczyciela/lki i studenta/teki.

Warunki zaliczenia praktyki

Podstawą zaliczenia praktyki przez nauczyciela/lkę – opiekuna/nkę jest raport opisujący sposób wywiązania się studenta/teki z zadań wyodrębnionych w programie. Oceny tej nauczyciel/lka dokonuje na podstawie obserwacji i refleksyjnej oceny studenta/teki w toku realizacji tych zadań oraz zapisów w dzienniku praktyk dokumentującym sposób ich wykonania.

Zaliczenia praktyki na Uczelni dokonuje koordynator praktyki na podstawie stosownych dokumentów (ramowy program praktyki, zaświadczenie o odbyciu praktyki, dziennik praktyk, raport nauczyciela/opiekuna z odbytej praktyki studenckiej).

Wszelkie zmiany i odstępstwa od ustalonego trybu zaliczenia praktyki powinny być uzgodnione z koordynatorem praktyk na UW.

Źródła opracowania programu:

Zasady odbywania praktyk pedagogicznych (instrukcja na stronie Wydziału Pedagogicznego UW USOS)

Projekt „Dobra praktyka kluczem do profesjonalizmu w edukacji” współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego - wniosek

Przewodnik realizacji praktyk pedagogicznych dla studentów filologii oraz pedagogiki Wyższej Szkoły Lingwistycznej w Częstochowie. Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach projektu „WSL liderem w efektywnym kształceniu nauczycieli” opracowanie Aleksandra Raźniak www.lider.wsl.edu.pl

Projekt: „Nauczyciel doskonały (ND) – jakość podstawą sukcesu” współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach europejskiego Funduszu Społecznego. Uczelnia Warszawska im. Marii Skłodowskiej – Curie www.projekt.uczelniawarszawska.pl
Standardy kształcenia nauczycieli Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego/2011

Realizatorzy projektu :

